

Sankta Lucia

Historien om Lucia

I byen Syrakus på Sicilien boede i slutningen af 200- tallet en velhavende familie med en datter, der hed Lucia. Hun skulle giftes med en ung mand, men inden brylluppet blev Lucias mor meget syg. I håb om at moren kunne kureres, drog de sammen afsted på en pilgrimsfærd.

Før rejsen lovede Lucia Gud, at hvis moderen blev helbredt, ville hun som tak leve som jomfru resten af sit liv. Hun ville også give alt, hvad hun ejede, til de fattige.

Lucia og hendes mor rejste til en vigtig helgengrav, og ved et mirakel blev moren rask. Lucia ville holde sit løfte til Gud. Derfor bad hun sin mor om at få sin brudemgift udbetalt med det samme. Den ville hun jo ikke få brug for nu. I stedet ville hun give den til de fattige.

Lucias forlovede blev rasende over, at hun nu ikke ville giftes – og at hun havde givet alle sine penge væk til de fattige. Han var ikke selv kristen, og på det tidspunkt var det strengt forbudt at være kristen i det romerske rige.

Lucias forlovede var så rasende på hende, at han fortalte romerne om hendes kristne tro. Det var det værste, der kunne ske. For lige netop på det tidspunkt, hvor Lucia levede, havde kejseren besluttet at fange alle kristne. Derfor skyndte de romerske soldater sig at anholde Lucia.

Da soldaterne ville føre hende til fængslet og tog fat i hende, kunne de ikke flytte hende. Hun stod som fastgroet til jorden. Hverken 1000 mænd eller 10 trækokser kunne rokke hende ud af stedet.

En anden legende fortæller, at hun først blev lagt på et bål, hvor flammerne ikke gjorde hende noget, selvom soldaterne havde smurt hende ind harpiks og olie, som skulle få hende til at brænde hurtigere. Først da en soldat jog et sværd gennem halsen på hende, døde hun.

Der er også en tredje legende, der fortæller, at bødlen stak Lucias øjne ud, inden han gennemborede hende med sit sværd. Og i nogle senere legender fortælles det, at der var en hedensk ung mand, der blev så tryllebundet af den unge Lucias smukke øjne, at hun rev dem ud og gav ham dem på et fad, hvorefter Gud gav hende nye øjne, der var endnu smukkere. Derfor kan man finde mange billeder af Lucia, hvor hun står med et par øjne på et fad eller en kvist.

Luciatraditioner

Lucias navn er det latinske ord for lys. Derfor er der tit lys med når der skal fejres luciadag.

I middelalderen havde man en anden kalender end den, vi bruger i dag. Dengang mente man, at årets korteste dag var den 13. december. Derfor var det en god ide at holde en lysfest på denne dato.

I den italienske by Napoli, sagde man i mange år, at man havde gemt Lucias øjne. Så kunne folk, der ville bede Lucia om hjælp til fx en øjensygdom komme til byen og være i nærheden af skrinet med Lucias øjne. Dengang mente man, at særlige ting fra en helgen, kunne gøre mirakler, så folk blev raske. De særlige ting blev kaldt relikvier.

Luciaoptog og luciasang

I Tyskland havde man i mange år haft traditionen med at gå i luciaoptog. I et luciaoptog går en luciabrud forrest med en lyskrone på hovedet. Efter hende følger luciabrudepigerne, der alle har lys i hænderne. Mens optoget bevæger sig rundt, synger de luciasangen.

For omkring 200 år siden, syntes svenskerne, at det var en fin tradition. Derfor indførte de den også, og den blev hurtigt populær i hele landet. Luciaoptogene kom først til Danmark under Anden Verdenskrig. Det var fordi nogen mente, at det var så mørk og trist en tid med krig og vintermørket udenom, at det måske kunne give lidt lys at gå luciaoptog. Danskerne blev så glade for luciaoptogene, at man stadig, mange år efter krigen, bruger dem på næsten alle skoler i Danmark.

